

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal István utca 124.	Feloldó szerkesztő Dr. Némó Pál TELEFON SZÁMA: 124.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessowity-tér 7. szám alatt	Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Az iparosok helyzete.

Makó, február 7.

Közgazdasági helyzetünk súlyosságát az a bizonytalanság, amelyben az ország békéje volt veszélyeztetve, teremtetve meg és tette állandóvá. Az iparos és kereskedő világban 20 30 50 éves cégek pusztultak el. A nagybankok megtömtött pénztáiraikból 10-12 százalék mellett adtak csak olyan kölcsönöket és hitelt, melyre legalább híz-szeres fedezet volt.

Súlyos volt a betegség, amelyből megmaradt még vagy 50-60 százalék lábadozó beteg, akik, ha a gazdasági javulás fokozatosan tartani fog, még talán lábra kaphatnak.

A mi iparunk azonban még az egyik veszély elmúltával sem nézhet fokozottabb reményekkel a jövő elébe. Tengeri kigyóként áll velünk szemben a fakartell, mely hatalmának fejtelen növelésével még nagyobb veszedelemmel fenyeget bennünket, mint a két éves gazdasági válság.

A fakereskedelem nálunk nemcsak magyar, de — sajnos — idegen alattvalók kezén volt eddig is, ma már kétharmad részben idegen üzerek kezében van. Ezek diktálnak nemcsak nekünk, a fogyasztók közönségnek, hanem magának a kincstárnak, községeknek is, mert oly árakat adnak a fáért, amelyet éppen ők megállapítanak.

Versenyre keleti velük sem az erdőtulajdonosok nem tudnak, annál kevésbé a kisiparosok. Ez ellen az volna az orvoság, ha maga a kincstár venné a kezébe azt a nagy horderejű gazdasági kérdést és elrendelné, hogy elsősorban a magyar faiparosok szükségletei elégtessenek ki, az állami erdőségektől.

A kincstár az erdőségeiben üzemen kívül helyezett fűrészlein bekezdhetne kartellitőr munkájába, amiáltal pedig nemcsak hogy jobban tudná értékesíteni az állam fáját, hanem existenciákat mentene meg a végpusztulástól és versenyképessé tenné a kisipart.

A piszkos verseny szabályozásának végső ideje is elérkezett már, mert nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken talán még nagyobb mértékben elharapódzott.

A két évi rossz közgazdasági helyzet állítólag azt is eredményezte, hogy az építőipar pangása foly-

tán 40-50-ezer munkás van munka nélkül a fővárosban. Ha talán nem is így nagymértékű a munkanélküliség, de mindenesetre s. j. n. átlagos körülmény.

A kormány százezer koronát adott a munkanélküliek felszámolására. Erre egy lap azt írta, hogy ezt a segínyt állandósítani kellene. Munkanélküliek akkor is vannak, mikor elegendő a munka. Vannak emberek, akik azért nem dolgoznak, hogy még a dolgozót is ki-vegyék a munkából.

Erre kívánja az állandó segílyezést az a lap, kérdem, ki fizeti ezen 100000 koronákat? Fo-

gatosítson a kormány közmunkákat, van ilyen elég, akkor nemcsak a munkásnak lesz keresete, hanem az államot fenntartó iparosnak is.

Nemcsak mi tiltakozunk ilyen segílyek ellen, hanem az önértékes és dolgozó aka ó munkás is, mert az 1-2 korona segíly éppen annyi, mint ha a Dunába egy pohár vizet öntenének. A 29 év óta fennálló ipartörvényünk, mely már születésénél is revizóra szorult, revizió végett már kiadott egy szűkebbkörű bizottságnak, mely azonban valahogy nagyon nehezen halad munkájával!

midőn ez visszafelelt, neki esett az asszonynak, útni-veni kezdte.

A fiu az anya védelmében.

Szerencsétlen anyjának ily szörnyű meggyalázását nem tudta tovább türelemmel nézni a legényfiu. Fialtal lelkének feltámadt minden indulata s borzasztó lebitusa után irizatos gondolat villant át agyában. Elpusztítani a család átkát, megölni a család megronóját. A végzetes elhatározást gyors cselekedet követte. A fiu ballát ragadott, rárontott apjára s egyetlen a fejre intézett csapásával leterítette a dühöngő embert, ki jajszó nélkül véresen bukott a földre.

Haldoklik az apa.

Közben a rendőrségre várták Ménesit, kinek mint fentebb megírtuk, ma lett volna a tárgyalása. A rendőrség azonban már korán reggel telefonon jelentette a szörnyű családi drámát a kapitányságnak, ahonnan azonnal intézkedtek a halálosan sérült embernek kórházba szállítása irán, ami azonban megtörtént. A kórházban azonban megoperálták Ménesi Istvánt, koponyalékelést végeztek rajta. Állapota rendkívül súlyos s aligha éri meg a reggelt. A merénylet fiu ellen megindult az eljárás.

Véres családi dráma Makón.

Baltával az apa ellen.

Az részeges apa. — Eldorbézoita a leánya hozományát. — Még neki állt feljebb. — A fiu az anya védelmében.

Haldoklik az apa.

Szörnyű családi dráma játszódott ma le Makón, az ugynevezett „kis högyön”. Egy semmirekellő részeges embert szállítottak be haldokolva a kórházba, kit saját fia ütött le. A leütött ember valóság-gal veszedelme volt a családjának, amely csak sanyit, szenvedett a családapa förtelmes iszákossága miatt. Most is amiatt történt a szörnyűség családi dráma, mert a könnyelmű iszákos apu újabb súlyos gond elé állította a boldogtalan családot, melynek tragédiájáról a következőket jelentjük:

Baltával az apa ellen.

Borzasztó dráma játszódott ma le Bujákon. Ménesi István 19 éves legény ballával rátámadt az édesapjára s egyetlen csapással leütötte. Az apát haldokolva szállították a kórházba. A fiu pedig szörnyű cselekedete után önként jelentkezett a rendőrségen, ahol elmondta családjának szenvedéseit, szomorú kálváriáját.

A részeges apa.

Idősebb Ménesi István áika volt családjának. A dolog bűdös volt neki. Egyetlen öröme szenvedélye a korcsma volt. Ezt bujta éjjel-nappal minden keresményét oda vitte.

Az elmúlt ősszel egy alkalommal a házbellek nem akartak pénzt adni pálinkára, ezen aztán annyira feldühödött, hogy egy kapanyelű leütötte 15 éves fiát. Kit súlyos sérüléssel szállítottak a kórházba. Emlát eljárást is indított ellene a rendőrség, mely ügyből kifolyólag, ma lett volna a tárgyalás.

Eldorbézoita a leánya hozományát.

A szerencsétlen család most nagy gondok előtt állott. Eladó leány volt a háznál, akinek tisztességes kérője akadt. A gúgyböz pénz is kellett, ezért Ménesiné beküldte a takarékpénztárba férjét, hozzon egy kis pénzt. Ménesi el is ment a takarékpénztárba, ahonnan pénzt hozott ki. A kapott pénzzel helyett hogy házsigyekezett volna, elment a korcsmába, ahol eldorbézoita. Mindössze 60 fillér maradt a pénzből, mellyel holtrészegen támolgott hazs.

Még neki állt feljebb.

Ötthon már sejtették, hogy Ménesi rossz íát tett a tüze. Nagyon is virágos hangulatban volt. Az asszony mindjárt elébe állott s a pénzt kérte. A mámoros ember ezen szörnyű mód bosszankodott, pörölni kezdett az asszonnyal, majd

Fényesen sikerült a Dmke. estély.

Teljes erkölcsi és anyagi siker.

Az a lelkes rendezőtsárság, mely kitartó buzgalommal heteken keresztül fáradozott, hogy a mai Dmke. estély sikere minél tökéletesebb legyen, boldog megelégedéssel tekinthetett ma végig munkódésén, mert a legteljesebb siker koronázta buzgólkodásukat.

A makói Dmke. osztály estélyei mindig kitűnően sikerültek, de a mai estélyen részvevő Makó társadalmának színe-java. Zsufolásig megtelt a Korona emeleti terme s bizony sokan az ajtóból állva nézték végig a szabbnél-szebb műsor számokat.

A nagyszerű estélyt Péntes Zoltán konferálta mindvégig szellemesen azzal a jóízű, derős humorral, amilyennel ez az igazán szellemes ember csak tudott. Sokszor hangos kacajra fakadt a közönség elmes konferansza nyomán.

A pompás estély Mendelsohn

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

1914. január 1-től május hó 1-ig készpénzfizetés mellett 10% pénztári engedményt nyújtok.

üzletem atalakítása miatt

Urbán István

rőfös- és divatáru kereskedő.

Ruy Blas című zeneszámával kezdődött, melyet művészi tökélyvel s megértéssel Goltner Margitka és Udvardy Mariska kisasszonyok adták elő. Precíz játékukat nagy taps követte.

Igen eredeti, ötletes és szép volt a „Mücsarnok“, amelyben egymásután jelentek meg a legszébb makói leányok, mindegyikük valamelyik híres képet utánozva. Nagyon tejszett Rosztóczy Ilonka Erzsébet királynője, Pártos Ilonka Mona Lisája és Tarnay Ilonka Tizián képe. Sikerült volt Stengl Gizi arab nője és a pompásan sikerült csoportkép, melyet „Tánclecke“ címen a legbájosabb makói urilányok alakítottak ennivalóan. Neveiket itt írjuk: Farkas Lilly, Csukás Böske, Rotter Tillike, Tarnay Manó, Tőkei Alice és Bán Dusi. A „Mücsarnok“ többi sikerült alakításai közül Szél Anikó igen bájos Gretchenje, Nagy Mariska, Kohajda Rózsika, Hervay Kálmán és Hubert Böske lebilincselő alakításai a legnagyobb tetszést váltották ki. Majd négy bájos makói urilányka, Hervay Lilly, Tőkei Edith, Angster Mici és Gebe Mártuska négy szobrot alakítottak bámulatos fegyelmességgel.

Farkas Böske urhölgy nagy érzéssel előadott szavata nagy hatást keltett. Ugyancsak tejszettek Nagy Margitka közvetlenségével előadott zongora száma a Beethoven szózata frenetikus hatást keltett s bizonyítékát nyújtotta Dózsa Ilonka fokozottan fejlődő művészi tehetségének.

Utána igen kedves táncot lejtettek mesés összességgel Kocsis Berla és Kocsis Lilly. Majd Magyar József dr. vidám s ötletes farsangi bohócsága, a Tangó láz keltett óriási derűtséget, melyet a makói aranyifjúság adott elő rendkívül ügyesen.

Igen gyönyörű s talán a legszébb száma volt az estélynek a Madzsar Irma kisasszony által előadott melodráma, melyet Goltner Margitka kísért zongorán. Az előadás tökéletessége mély hatást váltott ki a jelenveitől.

Az ezt követő táncjáték, melynek szövegét Dérczy Imre, ez a talentumos pap írta, egyike volt szintén a legsikerültebb számoknak. Végtelenül bájosan ügyeskedtek benne Kiss Magduska, Kohajda Rózi és Demkó Böske.

Végezetül Csirbas Gizi, Demkó Margit, Draskóczy Emma, Hervay Mariska, Kiss Magda, Nagy Margit, Náray Hanna, Rosztóczy Mariska és Stefike, Tarnay Ilonka, Udvardy Mariska és Zsiga Margitka gyönyörűen lejtettek el egy gavotte táncot, melyet szünni nem akaró taps követett.

A minden tekintetben sikerült estély után táncra perdült az aranyifjúság, mely midőn e sorok íródnak még fesztelen jókedvben ropja a táncot lelkesen ünneplve a gyönyörűen sikerült estély két lelkes és fáradhatatlan főrendezőjét, dr. Kiss Pálné urhölgyet és Magyar József drt. — o. —

Egy kitűnő karban levő
Yost írógép eladó
Glück Samu cégnél, Makó.

Lucernaföld kaszálásra több évre kiadó.
Értekezni lehet Korchmáros Imre intézőnél Ófeldeákon.

A tornyai koldusasszony halálos szerencsétlensége

Borzalmas tűzhalál.

Egy öreg tornyai koldusasszony halálos tragédiáját jelenti tudósítónk. Szegény öreg asszony hosszú 92 esztendő sok-sok nyomorúsága után borzalmas módon pusztult el.

Ráesett a tűzes kályhára, melyen a szó szoros értelmében megsült a szerencsétlen.

A borzalmas tragédiáról tudósításunk következő:

Tornyan mindenki ismerte Sutyák Erzsébetet. Öreg, tőpörödött anyóka volt, aki koldulásból tengette nyomorúságos életét. Kilencvenkét esztendő nehéz terhével a vállán már a koldulás keserves útjait sem bírta s ezért egyik rokona könyörületből magához vette s házában tartotta az öreg anyókat.

Volt az öreg anyókanak egy nagyon csunya, rossz szokása is. Szenvedélyesen szerette z itált. Ha valahogy pár fillérrre tett szert, beitta a korcsmában.

Tegnap délután megint lerészegedett a korcsmában s ilyen állapotban hazafelé tartott. Utthon a rokonok szobájába befűtöttek, hogy meg ne fagyjon a dermszűző hidegben.

Az öreg asszony, amint hazaért — nagyon fáradott — fölébe hajolt a kályhának s minthogy mámoros volt, elvesztette egyensúlyát, ráesett a tűzes kályhára, melyről felemelkedni nem bír.

A szerencsétlen öreg asszony a tűzes kályhán valóssággal megsült. A házbellek mikor hazajöttek, már csak megszenesedett holttestét találták a boldogtalan öregasszonynak, kit ma temettek el.

A „kegyelmes jószívű“ mezőhegyesi ménesbirtok

Félszázados szolgálat után koldusbot.

Hetven esztendő öreg, tőpörödött anyóka állított ma be a rendőrségre. Nagy siránkozva adta elő, hogy cselédkönyvre volna szüksége, mert el akar állni cselédnek.

A rendőrségen az egyik igen szimpatikus fogalmazó, aki nemcsak aktaszertűn, de szívvél s sok jó érzéssel intéz el igen sok ügyet, ezáltal sem maradt részvételen s jóindulattal fogadta az anyókat, hogy ily öreg korban mi készíti a nyomorúságos cselédsorsra.

Keserves könyhullatások között zokogta el a szegény öreg asszony panasztát, mely kiáltó vád a mezőhegyesi ménesbirtok „kegyelmes jószívűsége“ ellen.

A szerencsétlen öreg asszony férje az ököristálló körül teljesített szolgálatot hosszú 44 esztendőn keresztül. Becsületes józan cseléd volt, kit szolgálata közben halálos baleset ért. Ökör szállítás közben elűtötte a vasut. A baleset következtében négy hétig betegeskedett, majd belepusztult sérüléseibe.

Mikor nagybeteg feküdt a hűsleges cseléd, aggodalom fogta el öreg felesége sorsa miatt, de megnyugtatták, hogy majd az uradalomnak lesz gondja rá: lett is. Mikor az öreg cseléd meghalt,

az uradalom megígérte, hogy az öreg asszonynak holtáig négy mázsa buza ad évenként.

Négy mázsa buza, olyan cselédnek adandó komenció. Ebből kéne megélni az öreg asszonynak. Meghaláshoz sok, megéléshez kevés. Az „állam, aki-é e birtok“ ilyen kedves talányokat ad fel a szegény öreg asszonynak, hogy hogy lehet ebből megélni.

A szegény asszony megfelelt rá ugy, hogy 70 esztendő korában cselédsorba akar törődni a magyar állam nagyobb dicsőségére, ahol 44 évi hű szolgálat után csak négy mázsa buza a kegyelem kenyér. Ha Azzsiában történt volna, szegyenkezneék miatta, de a Tisza Pista uralma alatt még csak nem is csodálkoznak, a hallatlan lelkeltlenségén.

A román paktum története.

Tisza megegyezik a haza ellenségeivel.

A román komité hármias bizottsága memorandumot terjesztett Tisza István gróf miniszterelnök elé, amelynek bevezető részében történelmi visszpillantást vet időrend szerint ama mozzanatokra, amelyek a románok az való közelédest célozták. Kezdi Kossuth Lajos akcióján, aki egy Dragos nevű bizalmasát küldte a románokhoz 1849 ben, majd megemléskszik a románoknak bimbózó reménységéről abban az időben amikor (1852 ben) a felség körutazási, ugynevezett „pacificationsreise“-t tett Erdélyben s a románok kihallgatást kértek a hirhadt Janku Avram számára. A felség a kérelmet kereken elutasította olyan indoklással, amely konsternálta a románokat s lelkesedést keltett Magyarországon.

Nagyon érdekes mozzanata volt a románokhoz való közelédesnek az a két röpirat, amely a dunai konföderáció eszméjét kívánta népszerűsíteni s amelynek szerzőit Kossuth Lajost ganusították, de amelynek szerzőségeit Helfly Ignác vállalta. Ez a két röpirat, amely ellen az emigráció tagjai is szenvedélyesen tüzeltek, érdekesen belezárt az egyházpolitikába is.

A Wekerle-kormány ugyanis Hieronymi belügyminiszteri küldte ki Erdélybe a román kérdés tanulmányozására s a nevezetes röpirat tartalmát kívánta szembe-szegezni az akkori függetlenségi párttal, amelynek vezére Jusih Gyula volt. A függetlenségi párt vezére, tudomást szerezvén a készülő támadásról, kijelentette Wekerlének: Ha pedig hozzányulnak ehhez a kényes kérdéshez, hogy nem lesz egyházpolitika.

Ez volt a tulajdonképeni oka aztán annak, hogy a románokkal való békülés megrekedt az állomáson.

Hol tartunk még?

A megegyezés — kitűnő forrásból szerzett információ alapján jelenthetjük — a perfektuálás utolsó stációjához érkezett. Ami még elintézetlen, néhány nem lényeges követelése a románoknak.

Kötelező tanítása a román nyelvnek a románlakta középisko-

lákoan, a román ügyek kezelésére külön osztály szervezése a belügyminiszteriumban és végül egy román nemzetiségű kinevezése a közigazgatási bírósághoz.

A komité hármias bizottsága ma a kullusz- és a belügyminiszterekkel tárgyal s tárgyalásának eredményéről a jövő héten csütörtökön számol be a tűzes bizottságnak.

A paktum e hó végén készen lesz. A mungó uralom nagyobb dicsőségére.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár február 8 vasárnap Róm, kath. D. Hetv. vas. protestáns D. Hetv. vas. Görög orosz januar 26 E. Triod. Nap kel 7 óra 20 perckor nyugszik 6 óra 9 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorologiai jelentése szerint a következő: Fagy-pont körüli hőmérséklet és helyenkint havazás várható. Sürgönyprog-nózis: Fagy-pont körüli hőmérséklet sokhelyütt csapadékkal. Déli hőmérséklet: 20 C.

— Istentisztelet a reformátusoknál. Belvároson délelőtt 9 és délután 2 órakor Nagy Károly, ugyanekkor Bereczky László rendes lelkészek prédikálnak. Honvédban Dérczy Imre beszél.

— A szocialisták — a sajtósabadságért. Megirtuk, hogy a makói szocialdemokrata párt a sajtószabadságért holnap, vasárnap négygyűlést tart. A holnapi négygyűlésen nemcsak a szocialdemokrata párt, hanem a makói függetlenségi párt is teljes számmal részt vesz s felemeli tiltakozó szavát a sajtógyilkoló javaslatok ellen. A négygyűlésen, mely a városháza nagytermében fog lezajlani, Esperit János dr. fog szónokolni. Szónoka lesz még a négygyűlésnek lapunk felelős szerkesztője, dr. Kiss Pál. A négygyűlés iránt óriási érdeklődés nyilvánul s Makó népe ugy szívvél-lelékkel fogja a holnapi napon a pokolba kívánni a sajtójavaslatot, nem különb alkótoival egyetemben.

— A hadmentesek összeírása. A hadi szolgálat alól felmentett egyének, az 1880. évi 27. t.c. 13. §-ának 3. pontja értelmében a hadmentességi díj kivetésének alapjául szolgáló adatokról szóló bejelentéseiket, illetve vallomásaikat február hó végéig a város adóügyi hivatalnál beadni tartoznak. Azon hadmentes, ki ezen bejelentést elmulasztja, a törvény 20-§-a értelmében a hadmentességi díjnak 3-6 szoros összegéig megtehető pénzbírsággal, vagyontalanság esetében a pénzbírság helyét elzárással büntetettik. Bejelentési nyomtatvány a városi adóhivatalnál díjtalanul kapható.

— Nagy tűz a makói határban. Ma délelőtt eddig még ismeretlen okból kigyulladt Szél János makói gazdának a kákási kiterő melletti tanyája. Először széna, szalma s takarmány féle pusztult, aztán a lángok belekapáltak a tanya épületbe s azt is elpusztították. A kár több ezer koronára rug, mely biztosítás következtében csak részben térül meg. A tűz oltásához elég korán kivonult a tűzoltóság is, de működése sajnos, nem volt valami eredményes. A tűz okának megállapítása végett a rendőrség megindította a nyomozást.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy
szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk.
Teljes tisztelettel

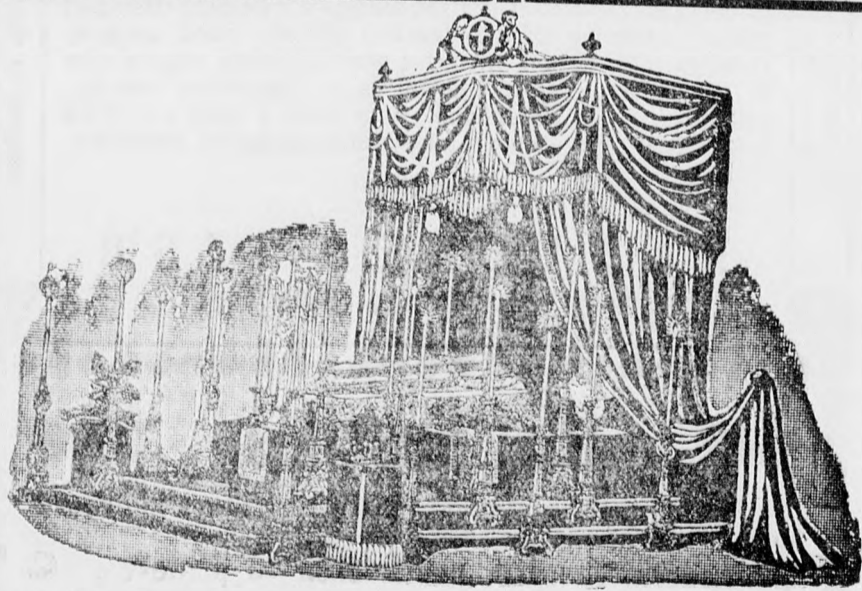
Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
(Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali-, falli-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműárak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Ha nyomtatványra van szüksége,
rendelje meg a „Makói Független Ujság“ kiadóhivatalában.

vezetésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkel, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

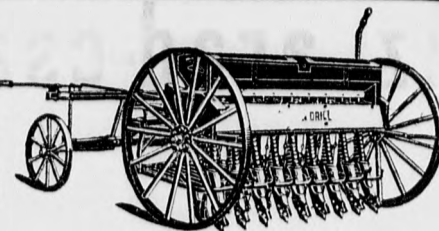
Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek. Sirkoszoru érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokocsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Célom az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiválótisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.) MOLNÁR KÁROLY.

FIGYELEM!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bächer-féle tüköracé! kormányal ellátott (mindenfélé nagyságban) ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és lárcos boronákat, saját találmányu és szabadalmazott vesszőtáncu vaspálcás boronákat, mely kitűnően bevált és nagy keresletnek örvend, már most megrendelhetők, 6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat, szecsavágó, répvágó, kukoricamorzsolókat. Továbbá raktáromon megérkeztek a világhírű Melichár-féle Unikum Drill sorvető Imperator műtrágya és magvető gépek, melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak utolérhetetlen tökéletességükkel fogva igen nagy keresletnek örvendenek. Továbbá nagy újonság a már kipróbált Johnston-féle kukoricaszár aratógép, ennek előnyös és könnyű munkaképességét és kezelését bármikor raktáromon bemutatom. Végül mindennemű gépek azonnali javítását a legszolidabb árban és jóállás mellett elvállalok. Autogén hegesztőmmel módomban áll bármilyen nagyobb alkatrészt meg- Számos javított és használt vetőgép olcsón kapható. A t. gazdaközönség további becses pártfogását kérve, tisztelettel:

Telefonszám 126. **LIPTAK BÉLA**

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye, MAK Szent János-tér 20. ujszám Saját ház.

Bor eladás. 3 hektó bor eladó Kossuth utca 159. szám alatt. Ugyanott egy kis fia tehén eladó. Értekezni lehet Tóth Imréné! a fenti szám alatt.

Cavalinga Sándornak

gacsibában levő 2 és fél hold járandója szabad kézből eladó. KATONA ANTAL szomszédságában. Értekezhetni lehet Lónyai-utca 6. szám alatt.

MENYASSZONYI AUTOROK

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (régi sörház) Iritz Izsó-féle fatele p o o pel szemben. o o

Ugyanott egy fru tanulóknak fölve ták

ÉRTESETÉS!**HORVÁTH NÁNDOR-féle**

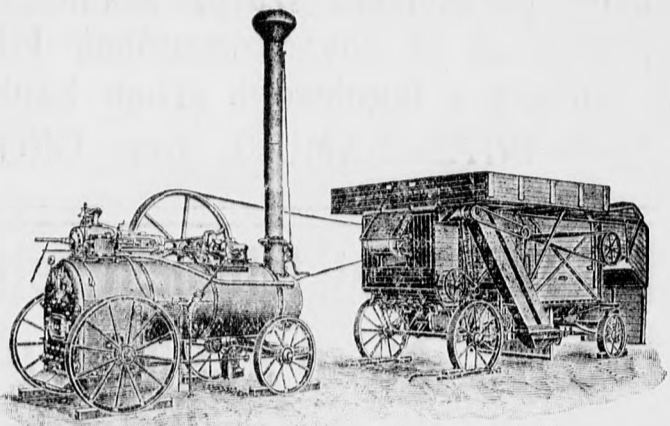
disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca
(GLÜCK-FÉLE HÁZBAN)

édes atyám megvette és annak vezetésével engem bizott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszostályig pontos és megbízható kegyeletteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítás és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle szí-

A Magy. Kir. Államvasutak gépgyárában készült két hengeres 14 légkörös eredeti magánjárókat, szivógáz és benzinmotorokat, világhírű golyós csapágyas cséplőgépeket, eredeti Kalmár rostákat, a legkitünőbb műtrágyaszóróval egyesített vetőgépeket, motoros fűrészeket és **MOTOROS DARÁLÓKAT.**

A jelenkor legtökéletesebb tüköracél ekéket, eredeti Cormick-féle kévekötös aratógépeket,

FÜKASZÁLÓ GÉPEKET

szállít eredeti gyári árakban és kedvező részletfizetés mellett

GLÜCK SAMUMAKÓ

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyára vezérigynökségének képviselője.

Hagymaföld és herének való

első rendű alkalmas földek kaphatók Iritz Miksánál.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIÁKKAL

a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint. Egy

üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

DROGÉRIÁJÁBAN
MAKÓ, FÖTÉR.

Ezen essenciák-
ból készült rum
és likörök jó-
ságuk, jóízűség
finom aromájuk
folytán a legma-
gasabb körök-
ben is hívekre
találtak.

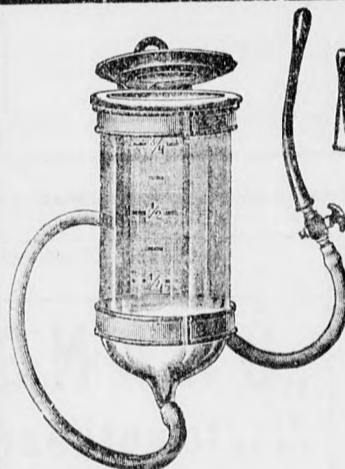
Kapható következő fajokban:

Abalnth	Kévé
Allach kömény	Maraschino
Angol keeserű	Mogy
Anisetta	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Ózsi barack
hartouss zöld	Roztoposin
sászarkörte	Róza
Curaço	Vanília
Kajszin	

Egy jóforgalmu polgári bormérés házzal együtt eladó kedvező feltételek mellett. Értekezni lehet

Iritz Miksánál.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2*40 K. „OLLA” különlegességek urak részére. (Condome) Roulé-nak is nevezik. Prima tucanja 4 K. Extrafinom tucanja 6 K. Superfinom tucanja 8 K. Mintagyűjtemény célszerű öszszeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havibaj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSÁRIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FÖTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

AKI gyomorban szenved, szédülést, rosszullétet, hányási ingert érez, étvágyhiány, görcsökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle

„NOVICUM”
gyomorcseppekkel.

Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszertől áldásos hatásáról

Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HÁZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszert nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működését is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.

kovácsnán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid,
járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom minden orvosságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcseppeit meg próbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fáj a gyomrom, hála a jó istennek és köszönök Önnek. Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást. Mégegyszer fogadja há lámat a jó Novicumért. Szeged, 1911. augusztus 24.én.

Tisztelője
Siha József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszert kapható gyógyszerárakban 2 koronás, 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben. Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveg-
gelők 22 fillérért BÉRMENYVE szállít az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszentgyörgy,
Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható:
Sándor Zsigmond gyógyszerárakban és Popper Gyula drogériájában.

Budapesten kapható:
Szabados Ödön „Hunnia” gyógyszerárakban, Erzsébet-kőrút 56. sz.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, decét magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károlyval szemben és a Takarékné épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Új malom megnyitás.

Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az Aramalmot megvettük és azt a legújabb rendszerű gépekké felszerelve, a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemű örlemények elvégzését, ugyszintén

liszt-, korpa-, dara- stb. árusítását

és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan eszközölünk.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kér:

Tamás Mihály és Társa
hengerműmalom Makó.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb áron kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

újonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona	98 fillér.
Női háló kabátok	1 „	98 „
Női háló ingek	1 „	98 „
Női nadrágok schiffonból	1 „	98 „
Női nadrágok pargetből	1 „	98 „
Diszes párnák	1 „	98 „
Schiffon alsók	1 „	98 „
Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.		

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Igen jó fehér és siller borok 72 és 80 fillér literenként.

Nagyobb vételnél olcsóbb.

Vidékre 48 és 52 fillér 50 literen felüli vételnél
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Nincs többé gyomorfájás.

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párezori használat után teljesen meggyógyít mindentéle — még régi gyomorfájást is. Erősít életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi-utcai gyógyszer-tárában.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Egy jó házból való fiu

nyomdász tanulóask felvétetik a „Független Újság” nyomdájában.

Tévedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL” disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tökegy-féle házban.

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetetlen olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem versenyezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Órangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

Hét díszes gyászkesz. üveges és nyitott, megfűtött behuzalokkal s mindennemű ravatalozás díjtalanul áll a vevők rendelkezésére.

Finom karlóczai ürmös

kapható IRITZ SÁMUEL özv. czégnél.

— Dmke. felolvasás. Szedán, f. hó 11-én Szabó Rudolf főgimnáziumi tanár fog felolvasni személyneveink magyarázatáról. Ismeretelni fogja — lehetőleg a legismertebb példákra — az egyes népeknek a személynevekben megnyilatkozó eszejárását s rá fog mutatni némely személynevek általánosan elterjedt helytelen értelmezésére.

— A szives makói gazda — meg a hálátlan leány. Összegémberegett oláh gyerek kéredzett be tegnap délelőtt Csávás Ferenc makói, Aradi-utcai lakoshoz. Nagyön fázott, meg akart melegedni. Csávás gazda, jó magyaros vendégszeretettel a kályha mellé ültette az oláh gyereket, hadd melegedjék az istenadta. Olyan ártatlannak látszott, hogy magára hagyja s kiment a jószágot megítani. Az oláh gyerek felfeszítette a szublotot s ellopta a gazde öt koronáját. Mikorra a gazda bejött, az oláhnak, meg az öt koronának se hire se hamva nem volt. Elpanaszolta az esetet a rendőrségen, ahol most keresik, kutatják a hálátlan oláht.

— Az alchimista titka. A közép-kor még a természettudományi illetve a vegytan nem állott a fejlettségnek azon a magasságán min jelenleg, igen sok alchimista foglalkozott az érzékeny vegyi uton való előállításával. Erről az eszméről azonban még sokan ma sem tettek le. Az Uránia színház a vasárnap délutáni és esti előadásában egy szerencsétlen alchimistának szenvedéseit, kínos vergődését mutatja be egy remekül megalkotott kétfelvonásos drámában. Maga a dráma lépésről lépésre fokozza az érdeklődést mindaddig míg be nem következik a megrázó drámai befejezés. A dráman kívül színre kerül többi darabok is elsőrendű mozi alkotások.

— A munka sebesültje. Sulyos bal-estét érte ma munka közben Vicsu Péter péksegédet, ki a Löwenbach-féle műhelyben dolgozik. A dagasztógép körül foglalatzkodott, miközben anyira elgyvedenkedte a dolgot, hogy a gyorsan forgó gép súlyosan megzúzta karját. Ápolás végett a kórházba szállították.

— Meghívó. A makói függetlenség és 48-as 11-ik olvasókör f. hó 8-án az az vasárnap délután 3 órákor választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait meghívja az elnökség.

— Meghívó. A makói társadalmi egyesület holnap vasárnap délután fél 3 órákor tartja évi rendes közgyűlést a Proféta vendéglőben levő helyiségében. E gyűlésre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— Halálozás. Részvétellel értesülünk, hogy Erdész Rezső a gyulai költő és szöveg gyár utazója ma hosszas szenvedés után Gyulán 48 éves korában elhunyt. Makói származású s benne Engel Ignác fiát, Abelesz Sámuel pedig sógorát gyászolja.

— Az Uránia színház szenzációja! A makói Uránia színház lépést tart a nagy városok műsorával és nagy utánjárásra sikerült megszereznie azt az érdekes mozifilmet, mely a közelmúltban Budapesten lejártszodott drámát részletesen ismerteti. *Mágnás Elza tragédiáját* mutatja be ez a film. A darab a jövőhét valamelyik napján lesz be mutatva.

— Felülfizetések. A tüdővész ellen Szanatóriumegyesület múlt vasárnap teadélutánján felülfizettek; Markovics Manó dr. 29 k. Kayser Lajos, Návay Tamás 20—20 k. Galambos Ignác dr., Dózsa Simon dr., Diósszilágyi Sámuel dr., Kesztner Zoltán 10—10 k. Bodor József dr. Huszti Lajos, özv. Singer Jakabné 5—5 k. Borzetzky Ella, Dominusz Kornél, Klivinyi Lajos, Wéber Péter 4—4 k. Dózsa Samu dr., Galamb Sándor dr., Geller Béla, Glück Samu, Madzar Gusztáv, Rózsa Sándor 3—3 k. Bánffy József dr., Deisinger Ferenc 2.50—2.50 k. Dérczy Imre, Gebe Mihály, Iritz Nándor, Kardos László dr., Mihelics Károly, Patáky Albin 2—2 k. Böhm Andor, Csillag István, Diamant József, Dózsa B. Samu, Fried Ármán dr., György Imre, Magyar József dr., Molitórisz Kálmán dr., özv. Weiszberger Miksáné 1—1 k. A rendezőség és az egyesület hálással köszöni ezeket a nemes célra följárult adományokat, hasonlóképpen ez uton is és imétlen köszönetet mond mindazoknak, akik babákat, süteményeket, ezek megváltására pénzübeli adományokat adtak vagy bármilyen áldozatot hoztak ateadelutáni sikere érdekében.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Köteles Imre Jóó Viktoriával, Pallagi Ferencz Baranyai Annával, Biró Sándor Bozsogi Máriával, Szabó Lajos Erdei Rózáival, Gera Imre Kusz Viktoriával, Nagy Gy. Ferenc Vas Rozáliával, Házasságot kötöttek: Erdei Sámuel Banyó Rozáliával, Bánfi István Jakri Lidiával, Gera Ferencz Varga Rozáliával, Fodor Imre Brutyó Rozáliával *Elhaltak*: Gyimbosa István 30 éves, Koppellari Terézia 23 éves, Fodor Antal 8 hónapos Naeca Rozalia özv. Józó Mátyásné 87 éves korában.

Halálos rosszullét a Dmke. estélyen.

Breuer Zoltánné tragikus halála.

A ma esti DEMKE estély soráig szomorú emlékeztetés végül lesz. Egy fiatal makói uriaszony tragikus körülmények között halt meg az estélyen, mélységes gyászba döntve egy közönségtalálkozó álló makói család.

Az estélyen Breuer Zoltán makói gyógyszerész is megjelent ifju nejevel. A fiatal urasszony kedélyesen beszélgetett ismerőseivel, midőn egyszerre — még az előadás megkezdése előtt — hirtelen rosszul éreztől panaszkodott.

A második pillanatban már eszméletlenül esett össze a boldogtalan teremés, kit nyomban bevittek egy másik helyiségbe, hol az összes makói orvosok fáradoztak elstre keltésén, de hiába, a szerencsétlen fiatal urhölgy fél 12 óra tájban, anélkül, hogy csak egy percre is magához tért volna, kiszüvedett.

Halála mélységes részvételt keltett s a szörnyű hír hallatára a legtöbb vendég nyomban ott hagyta az ünnepély helyiségeit.

Eladó ház.

Tulipán-utca 38. szám alatti ház, melyben 2 szoba, konyha, kamra, alsó konyha, alsó kamra és még több mellékhelyiség van s 360 négyszögöl területű — kedvező fizetési feltételek mellett eladó. A vételhez kevés készpénz szükséges, a vételár nagyobb része olcsó kamatozású kölcsönként átvethető. Tudakozódni lehet fenti szám alatt.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(266)

49. fejezet.
Betörés a „Belvárosi bank” pénztárába.

A kortesbeszédék elhangzása után a választó polgárok egy része összesugott.

— Az ördög cimborájával mondotta egyik másik, én bizony nem szavazok rája. Ha száraz kenyeret kellene is ennem, nem adom el a lelkemet. On az én feleségem is okos asszony, tudja ő, amit tud. Nem kell Szegfi Bálint nagyságos ur!

— Nem kell! Nem kell! Nem kell! hangzot végig az egyes sorokon; a kortes urak nem kis rémületére.

— Utolsó órában csak nem tesznek csuffá? Nem máslik meg a szavukai? Hunczui, aki nem Szegfi szavaz! kiáltották a békéltetők sorában.

De hiába!
A zugás és lárma mindig nagyobb és nagyobb lett.

A zugolódók közül többen csoportokba verődtek.

Beszétek, tanakodtak.
A közben a szekerekről lassan elfüledtek a Szegfiáslók, s mint ha a földből nőttek volna ki: „Éljen Derecskegy Sándor szeretett képviselőjölünk!” felirású lobogók kerültek elő.

A kortesek ámultak bámultak.
A Tarnay kastély erkélyén álló Szegfi és Tarnay kérdőleg néztek egymásra.

— Áru! Áru! Áru! sziszegte Szapponos indulatosan. Megyek a nép közé, ha kell pénzzel ha kell erőszakkal észreteritem őket. Ördög és pokol! Egy csupaszkepű koldus segédnövtárius nem fog megbuktatni.

— De már azt én sem engedem, bizonygatta az öreg nagyságos ur. No csak az kellene, hogy az a röpös gyerek üljön a képviselői székre! I. kabbb magamnak tartom tovább is, de azt a gyereket nem szabad képviselőjölőnek még emlegetni sem!

Tajtékpipájából haragosan kiverte a hamul, karanfogta Szegfi és lement vele a zajongó nép közé.

A piacon, a nagyfogadó előtt mérgesen felagrott egy üres hordó és izgatottan beszélni kezdett.

— Népeim! Szavazó polgárok! kiáltá az öreg nagyságos ur lihegve a méregtől. Látnom, elment az eszettek! A jövő földesurat mellőzni akarjátok! Szavotokat megszegték ellenségemet pártoljátok. Hát azért szolgáltam a kerület érdekeit anynyi sok esztendőn át, hogy most hekuba legyen a szavam előttetek? Azért fizetem értetek a porciót, hogy most az ellenségemet ültessétek a helyembe! Nem, ezt nem szabad megtennetek! Megátkozom azt, aki Szegfi ellen szavazni merészel.

(Folyt. köv.)

Ház és szőlőföldek eladása.

Néhai Baranyai József hagyatékát képező Szentanna-utcai háza, ugyszintén Uj-szentlőrincben (a lesi kocsit mellett) 1 napos, a kis ujhelyben (a Révész-utca mellett) 3/4 napos pusztaföld eladó. Értekezni Baranyai János italmérvével a Szegedi-utcában.

Nyilttér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetetlen jó feleségem, édes anyánk, nagyanyánk, illetve rokonunk

B. Szücs Jánosné szül. Erdel Annának

f. hó 5-én tartott végtesztességén megjelenni szivesek voltak és ezáltal nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, valamint nagytiszteletű Nagy Károly ev. lelkész urnak és Kási Gyula kántor urnak, ugyszintén Kiss Károly temetkezési vállalatnak ezuton mond hálás köszönetet

A gyászoló család.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Kiadó lakás. Rákóczi-utca 4. sz. alatt az új Csendőrlaktanya mellett levő házba két szép udvari lakás két két szobás külön konyha élekmara, fűszin, külön padlás és közös mosókonyhával, az udvarba érkező kut, 1914. év május hó 1-től hasznosbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal Bethlen utca 30. sz. orosz temető mellett

Kovács Antal korcsmáros.

RENDEL

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

vasárnap d. u. 4 és este 8 órákor műsoron:

Az alchimista titka.
Dráma 2 felvonásban.

Max érdomjele.
Komikus.

Pupák kalandja.
Komikus.

Pathe journal.
Aktuális.

Tritchinopoly.
Színes természetes.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Eladó ház.

Szegedi-utca 16. számú B. Szücs Jánosné féle ház szabadkézből eladó. Értekezni lehet szóval vagy levélileg Menróth Lajos, az aradi közgazdasági banka pénztárnokával Aradon.

Eladó ház. Páva-utca 13. ujszám alatt levő ház, szabadkézből eladó. Értekezni lehet Tamási Antallal Bátor Erdélyi-utca 12. ujszám alatt,

Ágybavizelés Rögtoni meg-szüntetés Kört és nemet közölni! Felvilágosítás ingyen. Gg. Pfaller, Nürnberg S. 220. (By.)a

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság.

Vagyron.	Mérleg-számla 1913. évről.				Teher.				
	Korona	fill	Korona	fill	Korona	fill	Korona	fill	
Pénztár-álladék			453.224	87	Alaptőke:				
Máspénzüzeteknél elhelyezett tőkék			1.013.036	89	10000 drb 400 koronás részvényben			4.000.000	
Váltó-tárca álladék			17.184.168	16	Tartalékalapok:				
Folyószámlai adósok:					Általános tartalékalap	2.653.145	92		
értékpapirokkal és jelzálogbiztosítékkal fedezve	8.843.483	70			Árfolyamkülönbözeti tartalékalap	200.000	—		
részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél fedezet mellett	1.620.059	—			Ingatlan értékkülönbözeti tart. alap	100.000	—		
törvényhatósági rövid lejáratú kölcsönök	1.262.875	39	11.726.418	09	Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának tulajdonát képező:				
Jelzálog-kölcsönök			6.211.109	49	értékpapírok	94.600	—		
Előlegek értékpapírokra			156.190	—	ingatlan	130.000	—	224.600	
Saját értékpapírok			1.333.980	—	néhai Nachtnébel Ödön alapítványának értékpapirjai			10.000	
Ingatlan vagyron			840.000	—	Felszerelések	21.854	94		
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának tulajdonát képező:					10% leírás	2.185	94		
értékpapírok					Hátralékos kamatok			13.326	
ingatlan								86	
néhai Nachtnébel Ödön alapítványának értékpapirjai									
Felszerelések									
10% leírás									
Hátralékos kamatok									
			39.185.723	36				39.185.723	36

Kelt Aradon, 1913. évi december 31-én.

Heinrich Sándor s. k.
vezérigazgató.

Földes Soma s. k.
főkönyvvezető, cégvezető.

Az igazgatóság:

Báró Urbán István s. k. elnök.
Gróf Breda Victor s. k. Purgly László s. k.
Dr. Fábry Sándor s. k. Salacz Gyula s. k.
Friebeisz Miklós s. k. Szalay Antal s. k.
Hegedüs László s. k. Vásárhelyi János s. k.
Vásárhelyi László s. k. igazgatók.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Dálnoki Nagy Lajos s. k. elnök.
Daniel Endre s. k. felügyelő biz. tag.
Szathmáry János s. k. felügyelő biz. tag.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottságának jelentése a huszonnegyedik rendes közgyűléshez.

Tisztelt közgyűlés!

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnak 1913. évi ügykezelésére és mérlegére vonatkozólag tisztelettel jelentjük, hogy a társaság vagyonekezelését és az ügyek vezetését úgy az anyaintézetnél, mint a fiókintézeteknél az egész évben éber figyelemmel kísértük, az ezekkel összefüggő könyveléseket több ízben tüzetesen megvizsgáltuk s azt tapasztaltuk, hogy úgy az ügykezelés, mint a könyvelés mindenben a kereskedelmi törvény és az alapszabályok intézkedéseinek megfelelően történt.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság részéről elénkbe terjesztett mérlegét, továbbá a veszteség- és nyereség számlát behatóan megvizsgáltuk, az egyes könyvekkel összehasonlítottuk

s úgy találtuk, hogy a kitüntetett eredmény, úgy az általunk 1913. évi december hó 31-iki állapotokra vonatkozólag meg-ejtett felvételekkel, mint az egyes naplókval és könyvekkel teljesen megegyezik s a kereskedelmi törvény idevonatkozó intézkedéseinek tökéletesen megfelel.

Ezekután a választmányának és igazgatóságának a kitüntetett 608,052 korona 32 fillér tiszta nyereség felosztását tárgyzó és az évi jelentésben foglalt javaslatához teljes egészében hozzájárulunk és a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Végre kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1913. évet illetőleg úgy az igazgatóságának, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1914. évi február hó 5-én.

Az Arad-Csanádi gazdasági Takarékpénztár-Részvénytársaság felügyelő-bizottsága:

Daniel Endre, s. k.
felügyelő-biz. tag.

Dr. Dálnoki Nagy Lajos, s. k.
felügyelő-biz. elnök.

Szathmáry János, s. k.
felügyelő-biz. tag.

„Nyomatott a „Makói Független Ujság villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.